

Posudek vedoucího práce

Název: Využívání aktivizačních metod ve výuce na středních školách
Autor práce: Bc. Jitka Aubrechtová
Vedoucí práce: PhDr. Hana Horová
Oponent: Mgr. Hana Švejnhová

Volba tématu:

Rychlý nárůst poznatků, které by si měli žáci na všech úrovních vzdělávání osvojit, vede ke snaze využívat takové vyučovací metody, které by jim tento úkol usnadnily. Existuje řada kurzů, kde se mohou učitelé seznámit s novými aktivizačními metodami. Tyto metody jsou samozřejmě součástí přípravy budoucích pedagogů na vysokých školách. Jsou ale aktivizační metody ve výuce skutečně využívány? Proč jsou často upřednostňovány metody klasické? Na tyto otázky chce diplomantka odpovědět. Proto považují zvolené téma diplomové práce za velmi vhodné.

Cíl práce:

- zjistit míru využívání aktivizačních metod ve výuce,
- zjistit postoj studentů k aktivizačním metodám,
- zjistit, proč jsou upřednostňovány tradiční výukové metody.

Teoretická část práce:

V úvodu diplomantka zdůvodňuje volbu tématu a jasně formuluje cíle. V následující kapitole stručně charakterizuje tradiční pojetí vzdělávání, seznamuje s aktivizačními vyučovacími metodami. Poukazuje na jejich výhody, ale i nevýhody. Za zvláště zdařilou považují podkapitola zabývající se historií aktivizačních metod. Samostatná kapitola je věnována výuce aktivizačních metod na pedagogických fakultách a v různých kurzech.

Empirická část:

V úvodu empirické části jsou dobře formulované cíle a hypotézy výzkumu. Diplomantka zdůvodňuje volbu použitých výzkumných metod a stručně je popisuje.

Užité metody výzkumného šetření:

- dotazník vlastní konstrukce určený studentům,
- řízený rozhovor s učiteli.

Charakteristika zkoumaného vzorku:

Výzkumný vzorek tvořilo 360 respondentů, z toho 80 učitelů a 280 žáků. Ze 4 zdravotnických škol bylo 40 učitelů a 111 žáků, ze dvou gymnázií 20 učitelů a 93 žáků a z odborných škol (obchodní akademie a střední průmyslová škola) 20 učitelů a 76 žáků. Byli osloveni žáci 1. a 4. ročníků. Ve vzorku učitelů byli rovnoměrně zastoupeni učitelé odborných a všeobecně vzdělávacích předmětů. Jejich výběr byl dále ovlivněn momentální přítomností ve škole, časovými možnostmi a ochotou spolupracovat. Charakteristika obou vzorků respondentů je přehledně zpracována v tabulkách č. 1 a 2.

Výstupy, výsledky, jejich přínos

Výsledky výzkumu jsou v mnoha položkách zajímavé. Učitelé, podle vlastního názoru, zařazují aktivizační metody v dostatečném množství. Výjimku tvoří učitelé odborných škol. Tyto metody zařazuje pouze 1/4 z nich. Žáci uvádějí, že na zdravot. školách využívá aktivizační metody 1/2 učitelů, na gymnáziích 1/3 a na odborných školách 1/5. Učitelé s delší pedagogickou praxí dávají přednost tradičním metodám. Důvodem pro nezařazování sledovaných metod je jejich „časová náročnost“, ale i neznalost těchto metod. Pouze pro 1/4 učitelů zdravot. škol a 1/3 učitelů odborných škol je příčinou neochoty pracovat s těmito metodami nezájem za strany žáků. U učitelů gymnázia se tento názor nevyskytl vůbec. Potěšující je fakt, že více než 80% učitelů na všech typech škol má zájem se dále v oblasti aktivizačních metod vzdělávat.

Literatura a práce s literaturou:

V seznamu literatury je uvedeno 44 českých i zahraničních pramenů. Jedná se o monografie, časopisecké články a internetové zdroje. Diplomantka prokázala schopnost orientace v literárních pramenech. Provedla jejich analýzu a doplnila vlastními názory na problematiku. Zdroje jsou správně citovány.

Formální náležitost, vnější úprava, přehlednost:

Práce má teoreticko-empirický charakter, obsahuje 72 stran textu včetně 2 tabulek a 19 grafů. Dále je zařazen seznam literatury a přílohy. Grafická úprava práce je na vysoké úrovni, především sloupcové barevně odlišené grafy, které zobrazují názory obou sledovaných skupin, jsou velmi přehledné. Stylistická a gramatická úroveň práce je dobrá.

Přílohy:

Součástí práce jsou 2 přílohy. Obsahují osnovu řízeného rozhovoru s učiteli a dotazník pro žáky včetně stručného popisu nejpoužívanějších aktivizačních metod.

Celkové hodnocení práce:

Diplomantka si vybrala velmi aktuální téma. Její volbu ovlivnily zkušenosti z pedagogické praxe a články, které byly v posledních letech na toto téma publikovány. Po celou dobu pracovala samostatně, pravidelně konzultovala a na připomínky konstruktivně reagovala.

Chtěla bych ocenit časovou náročnost práce, a to především rozhovory s 80 učiteli na 8 různých středních školách. Metodou rozhovoru a dotazníku získala od učitelů a žáků řadu zajímavých informací, které dokázala zpracovat a vzájemně porovnat. Jistě by bylo zajímavé a pro objektivní hodnocení přínosné, kdyby byly srovnávány názory žáků s pohledem učitelů, kteří je přímo vyučují.

Cíle práce byly splněny. Návrhy na zlepšení situace, které jsou uvedeny v závěru práce, jsou reálné.

Předložená diplomová práce splňuje všechny požadavky na ní kladené, a proto doporučuji, aby se stala předmětem obhajoby.

Návrh klasifikace: výborně

V Praze dne 30. 5. 2007

Podpis vedoucího práce *Hana Štorová*